

Opening – Wie regeert hier eigenlijk?

Ik heb het nog regelmatig dat ik deze vraag hardop stel terwijl ik naar het nieuws kijk: *Wie regeert hier eigenlijk nog?* Bijvoorbeeld na een week vol politieke chaos, internationale spanningen, leiders die elkaar tegenspraken, en burgers die massaal de straat opgingen.

Het is een vraag die in onze tijd niet alleen relevant is, maar zelfs fundamenteel. Want als niemand regeert, als alles stuurlaas lijkt, dan is er reden voor angst. Dan is chaos de baas.

Maar geeft de kerk op die vraag — *Wie regeert hier eigenlijk?* — echt antwoord? Geen naïef geloof in betere tijden. Maar een diep verankerd geloof in een werkelijkheid die groter is dan het journaal. Dieper dan wat de peilingen zeggen. Een geloof dat zingt, zelfs als het stormt:

“Halleluja, God regeert.” Zingen we regelmatig. Maar waar is dat op gebaseerd?

En dat is waar ik het vanmorgen met je over wil hebben. Niet als cliché. Niet als vlucht. Maar als antwoord dat ons draagt — in een wereld waarin alles wankelt, en we toch geloven... God regeert.

Maar hoe dan? Waarom dan?

Zou er achter de zichtbare onzekerheden van onze tijd ook een geestelijke werkelijkheid schuilgaan? En hoe ziet die eruit?

Wat zegt de Bijbel daar eigenlijk over? Ik wil daar met jullie induiken. En was het maar zo dat de Bijbel twee heldere hoofdstukken had waarin alles feilloos wordt uitgelegd. Maar dat is niet zo. En daar is ook een reden voor — daar kom ik straks op terug.

Als je dit thema echt wilt begrijpen, moet je verschillende teksten naast elkaar leggen. Je moet, zoals bijbelwetenschappers dat zeggen, een mozaïek maken van verschillende bijbelgedeelten. Zo ontstaat er een beeld van hoe God kijkt naar de geestelijke werkelijkheid.

Dat mozaïek van de hemelse machten wil ik vanochtend met jullie gaan leggen.

1. Geestelijke strijd in Efeze 6

Het begint allemaal met een bekende tekst uit Efeze 6. In kerken wordt die vaak aangehaald als het gaat over ‘geestelijke strijd’. Als je niet zo vaak in een kerk komt, geen probleem — zo noemen wij dat.

In Efeze 6:12 staat:

“Onze strijd is niet gericht tegen mensen, maar tegen hemelse vorsten, tegen heersers en machten die deze duistere wereld beheersen, tegen kwade geesten in de hemelsferen.”

Dat is stevige taal. Paulus schrijft hier dat er blijkbaar een onzichtbare wereld is, vol hemelse machten en geestelijke krachten. En hij kiest zijn woorden niet zomaar. Dit is taal die rechtstreeks uit het Oude Testament komt.

We moeten beseffen: Paulus zat niet zomaar even wat te schrijven. Hij had hierover nagedacht. Hij verwijst bewust naar een bijbels wereldbeeld waarin er niet alleen aardse, maar ook hemelse machten actief zijn. Een wereldbeeld dat niet echt past bij ons zogenaamd ‘verlichte’ denken

En dat brengt ons bij een wonderlijke, misschien wel wat raadselachtige psalm: Psalm 82.

2. Een raad in de hemel – Psalm 82

Wat doe je als je een psalm leest die wat vreemd of ondoorzichtig aanvoelt? Je kunt denken: laat maar zitten, er zijn nog genoeg andere mooie psalmen. Maar ik behoor tot het soort mensen dat denkt: als een tekst vreemd is, is het vast belangrijk.

Dus laten we samen kijken naar Psalm 82. Deze psalm speelt zich af in de hemel — en dat past bij ons thema van hemels en aarde. Er staat:

“God staat op in de hemelse raad, Hij spreekt recht in de kring van de goden.”

Goden? Dat woord doet wat met je. Machthebbers, zou je ook kunnen zeggen — net als bij Paulus. Hier worden ze ‘goden’ genoemd. In het Hebreeuws staat er *elohim*, wat vaak over God zelf gaat, maar hier over andere geestelijke wezens.

God zegt tegen hen:

“Hoe lang nog oordeelt u onrechtvaardig en kiest u partij voor wie kwaad doet? Doe recht aan weerlozen en wezen, kom op voor verdrukten en zwakken.”

“Ooit heb Ik gezegd: U bent goden, zonen van de Allerhoogste — allemaal. Maar toch zult u sterven als mensen, ten val komen als aardse vorsten.”

En dan volgt deze gebedslijn:

“Sta op, God, spreek recht op aarde, alle volken behoren U toe.”

Wat gebeurt hier? We krijgen een inkijkje in een hemelse raad, een vergadering van geestelijke wezens, ‘goden’ met een kleine letter, ‘zonen van de Allerhoogste’. En die wezens worden verantwoordelijk gehouden voor het onrecht op aarde.

Even een inkijkje in de termen in de Hebreeuwse grondtekst. Daar is het woord Elohim erg belangrijk. Wordt afhankelijk van de context op twee manieren vertaald. Enkelvoud als het op God (Hoofdletter) slaat. Meervoud als het op goden (kleine letter).

De God van de Bijbel heeft een naam: YHWH (HEER vertaald). In het denken van de schrijvers van het OT is YHWH een Elohim, maar er is geen Elohim gelijkwaardig aan YHWH.

3. Het oorspronkelijke plan – en de dubbele opstand

Om te begrijpen wat Psalm 82 laat zien, moeten we terug naar het begin. Helemaal naar het begin.

In het boek Job staat dat toen God de aarde schiep, de *morgensterren juichten en de hemelse wezens jubelden*. Er was een hemels publiek bij de schepping.

Het plan van God was groot en prachtig: Hij wilde regeren over de hemel samen met geestelijke wezens, en over de aarde samen met mensen. Hemels en aards leiderschap, in verbondenheid met Hem.

Hij maakte de mens — Adam en Eva — om namens Hem te heersen op aarde. We lezen daarover in Genesis 2. En er waren dus geestelijke wezens, een soort Raad waarmee God regeerde in de hemelse gewesten. Er zijn twee aanwijzingen voor

1. In Deut. 32:8, maar dan moet je wel de Dode Zeerollen of de Septuaginta vertalen... daar staat dit:
*De allerhoogste God verspreidde de mensen over de aarde.
Aan elk volk gaf hij een eigen gebied, hij stelde hun grenzen vast en vertrouwde hen toe aan engelen.
Maar Jakobs kinderen koos hij voor zichzelf, zij werden zijn volk, hem behoorden zij toe.*

Het gaat hier om wat er zich klaarblijkelijk heeft afgespeeld bij wat er rond de toren van Babel gebeurde in Genesis 11. Klaarblijkelijk heeft God daar ervoor gekozen om te heersen met andere 'engelen'... in het Hebreeuws staat er zonen van God. Godenzonen, geestelijke wezens. (Eigenlijk is engelen niet een goede vertaling, maar de Septuagint vertaalt het consequent zo. Het is in ieder geval beter dan zonen van Israël. Dat moet ergens een kopieerfout in nieuwere versies van het script zijn, waar overigens wel de NBV op is gebaseerd. Maar het is niet logisch, want Israël leefde toen nog niet, en had dus zeker nog geen zoons).

2. In een bijzonder verhaal in 1 Kon. 22. Gewoon te leuk om niet te lezen:
Micha zei: 'Luister naar wat de HEER te zeggen heeft. Ik zag de HEER op zijn troon zitten, en aan weerszijden van hem stonden alle hemelse machten opgesteld. De HEER vroeg: "Wie gaat Achab overhalen om tegen Ramot in

Gilead ten strijde te trekken, zijn ondergang tegemoet?" De een zei dit en de ander dat, en ten slotte trad een van de geesten op de HEER toe en zei: "Ik zal hem overhalen." "Hoe wil je dat doen?" vroeg de HEER. "Ik zal naar hem toe gaan en leugens spreken door de mond van al zijn profeten," zei de geest. "Doe dat," zei de HEER. "Het zal je beslist lukken." Welnu, zo heeft de HEER in de mond van al deze profeten van u leugens gelegd. Hij heeft het juist slecht met u voor.'

Dat ging mis. [nieuwe slide] Het verhaal van de zondeval laat zien hoe Eva verleid wordt door een slang, en hoe zonde en dood de wereld binnentreden.

Dat noemen we de opstand van de mens. De mens wilde als God zijn. Het leidde tot de breuk met God, tot verbanning uit de hof van Eden. We verloren de nabijheid van God én onze roeping om in verbondenheid met Hem te regeren.

Maar Psalm 82 laat iets zien wat we vaak missen: dat er niet alleen een opstand op aarde was, maar ook een opstand in de hemel. In de geestelijke wereld is ook verzet gekomen tegen God. Geestelijke wezens — de 'zonen van God' — die hun rol misbruikten. Die machten worden in de Bijbel soms aangeduid als goden, als vorsten, als overheden.

Dat betekent: de zondeval is breder dan wij dachten. Het was niet alleen een menselijke val, het was ook een hemelse rebellie. Daarover is nog meer te zeggen. Ook Satan was een rebels hemels wezen, en wat we nu demonen noemen komt ook voort uit een geestelijke ongehoorzaamheid van de godenzonen. Maar dan zitten we hier vanmiddag nog. En ik besef me dat het al veel is....

Maar als we het zo bekijken, wordt ook duidelijk waarom de Bijbel spreekt over een strijd "tegen machten en krachten in de hemelsferen."

4. Gods herstelplan: Jezus

Maar — en dit is het hart van het evangelie — God liet het daar niet bij. Zijn verlangen is nog steeds hetzelfde: Hij wil zijn macht delen. Hij wil samen regeren met zijn schepselen — met geestelijke wezens én met mensen.

Daarom bedacht God een herstelplan. De rebellie moest worden overwonnen. En dat herstelplan heeft een naam: Jezus. [twee slides]

Jezus kwam niet alleen om individuele mensen te redden van zonde en dood. Hij kwam om het hele kosmische probleem aan te pakken — om de machten van de dood te breken, om de geestelijke opstand te verslaan, en om de mensheid terug te brengen in zijn plan.

Zo krijgen onze christelijke feestdagen ook allemaal een plek in dit herstelverhaal:

- Afstand tussen God en mens overbrugd (Kerst)
- Het eens en voor altijd offer voor onze zonden (Goede Vrijdag)
- Het verslaan van de rebellen (Pasen)
- God woont weer op aarde met ons door de kracht van de Heilige Geest (Jer. 31:33) (Pinksteren)

En dat herstelplan — dat was niet simpel.

Want ook de geestelijke machten waren niet dom. Ze waren krachtig. Ze hadden invloed. En daarom koos God voor een verborgen strategie. In 1 Korintiërs 2 staat:

“Geen van de machthebbers van deze wereld heeft de wijsheid van God gekend. Als ze die gekend hadden, zouden ze de Heer van de heerlijkheid niet gekruisigd hebben.”

God had zijn plan verborgen gehouden. Jezus werd mens, leed, stierf, en stond op uit de dood. En daarmee zette Hij een beslissende stap in de strijd — niet alleen voor ons mensen, maar ook in de hemelse gewesten.

5. Jezus' overwinning in de hemelse gewesten

De opstandingskracht van Jezus is groter dan we vaak beseffen. Hij heeft niet alleen onze zonden vergeven — Hij heeft ook de geestelijke machten en krachten overwonnen.

In Kolossenzen 2 lezen we daar iets indrukwekkends over. Paulus schrijft:

“U was dood door uw zonden en uw onbesneden staat. Maar God heeft u samen met Christus levend gemaakt, toen Hij ons al onze zonden kwijtschold. Hij heeft het document met voorschriften waarin wij werden aangeklaagd, nietig verklaard en het aan het kruis genageld.”

Tot zover gaat dit over onze vergeving, over hoe de schuld tussen ons en God is weggedaan. Maar Paulus gaat verder. En let goed op wat hij dan zegt:

“Hij heeft zich ontdaan van de machten en krachten, en heeft hen openlijk te schande gemaakt. In Christus heeft Hij over hen getriomfeerd.”

Zie je de dubbele overwinning?

Wat betekent dat?

Het betekent dat Jezus aan het kruis niet alleen stierf voor jou en mij — Hij streed ook een beslissende strijd tegen de geestelijke machten die zich tegen God hadden

gekeerd. En Hij won. Openlijk. In het zicht van die geestelijke wereld maakte Hij hen te schande. In Christus heeft God getriomfeerd over hen.

Met andere woorden: de strijd waar Paulus het over heeft in Efeze 6 — die strijd is beslist. De uitkomst staat vast. Jezus is overwinnaar.

6. De eindstand is bekend – en wij mogen meeregeren

In Efeze 1 staat het nog duidelijker:

“Die macht was ook werkzaam in Christus, toen God Hem opwekte uit de dood en Hem in de hemelsferen een plaats gaf aan Zijn rechterhand, hoog boven alle heersers en autoriteiten, alle machten en krachten en elke naam die genoemd wordt — niet alleen in deze tijd, maar ook in de toekomstige wereld.”

De eindstand is bekend. Jezus heeft de hoogste plaats. Hij regeert. De machten zijn ontwapend. Maar: we leven nog in de spanning tussen Pasen en de volle vervulling. De strijd is beslist, maar nog niet afgelopen. De vijand is verslagen, maar hij spartelt nog tegen.

En nu komt het wonderlijke: wij — mensen die in Jezus geloven — worden uitgenodigd om met Hem te regeren.

7. Kind van God – erfgenaam van het Koninkrijk

Wat betekent het om te geloven in Jezus? Wat verandert er dan werkelijk? Wat heb ik eraan?

Johannes 1:12 zegt het zo:

“Wie Hem wel ontvingen en in Zijn naam geloven, heeft Hij het recht gegeven om kinderen van God te worden.”

Kinderen van God. Dat is meer dan een troostrijke titel. Het is een geestelijke identiteit. Een status. In het Grieks staat daar letterlijk: *tekna Theou* — zonen en dochters van God. Familie van God.

En dat is geen losse metafoor. In het Oude Testament wordt diezelfde term ook gebruikt voor de hemelse wezens die God dienden. Die status — die plek in Gods hemelse familie — wordt nu gegeven aan mensen die in Jezus geloven.

Zie je de diepte van Gods plan? De geestelijke familie die gevallen is, wordt vervangen. En wij worden in die familie geadopteerd. Niet als reservebank, maar als erfgenamen.

8. Regeren met Christus – nu en straks

Lees maar mee

U hebt de Geest niet ontvangen om opnieuw als slaven in angst te leven, u hebt de Geest ontvangen om Gods kinderen te worden – door Hem roepen wij God aan met ‘Abba, Vader’. De Geest zelf verzekert onze geest dat wij Gods kinderen zijn. En als we zijn kinderen zijn, zijn we ook zijn erfgenamen: erfgenamen van God, samen met Christus. Want wij delen in zijn lijden om ook met Hem te kunnen delen in Gods luister. Rom 8:15-17

Dat brengt ons bij een nieuw verlangen naar de toekomst.

Dat klinkt misschien groot. Maar het is bijbels. In 2 Timoteüs 2:11–12 staat:

“Als wij met Hem gestorven zijn, zullen wij ook met Hem leven. Als wij volharden, zullen wij ook met Hem regeren.”

En in Openbaring 3:21 zegt Jezus zelf:

“Wie overwint, zal samen met Mij op Mijn troon zitten, zoals ook Ik heb overwonnen en samen met Mijn Vader op Zijn troon zit.”

Dat is jouw toekomst, jouw roeping. Niet alleen vergeving. Niet alleen herstel. Maar ook macht — gedeelde macht, koninklijke verantwoordelijkheid, als kind van God. Als erfgenaam van het Koninkrijk.

9. Geestelijke strijd – wat het écht is

En dan komen we terug bij het begin: geestelijke strijd. Wat is dat nou eigenlijk?

Geestelijke strijd is niet in de eerste plaats iets ‘mysterieus’ of ‘donkers’. Het is dit:

De strijd die de satan voert om de kerk te frustreren in haar grote opdracht.

Dat is het. Hij weet dat de uitkomst vaststaat. De eindstand is bepaald. Jezus heeft overwonnen. Maar zolang Jezus nog niet teruggekomen is, probeert hij het werk te vertragen. Minder mensen bereiken. De boodschap verdraaien. De kerk ontmoedigen.

Maar wij zijn geroepen om die strijd niet uit de weg te gaan, maar erin te staan — met Gods Geest in ons. Want, zegt Jezus tegen Petrus:

Jij bent Petrus, en op die rots zal Ik mijn kerk bouwen; de poorten van het dodenrijk zullen haar niet overweldigen. Ik zal je de sleutels van het koninkrijk van de hemel

geven; alles wat je op aarde bindend verklaart zal ook in de hemel bindend zijn, en alles wat je op aarde ontbindt zal ook in de hemel ontbonden zijn. (Mattheüs 16:18-19)

Of, in meer directe bewoordingen: het dodenrijk legt het af tegen de kerk.

10. De kerk als zichtbare wijsheid van God

Wat betekent dit alles nu voor ons, vandaag, als kerk?

Paulus schrijft in Efeze 3:10:

“Zo zal nu, door de kerk, de wijsheid van God in al haar schakeringen bekend worden aan de vorsten en heersers in de hemelsferen.”

De kerk — dat zijn wij. En onze roeping is enorm. Wij maken Gods wijsheid zichtbaar. Niet alleen voor mensen, maar ook voor de geestelijke wereld. De kerk is geen randverschijnsel in de samenleving, al worden we soms zo behandeld. Nee, de kerk is door God bedoeld als middelpunt van Zijn grote herstelplan. Midden in de wereld. Midden in de strijd.

11. Sta op, kerk van Christus

Er is een strijd. Niet alleen zichtbaar in oorlogen, chaos en polarisatie, maar ook in de hemelse gewesten. En jij en ik — wij zijn geroepen om daarin te staan. Niet in angst, maar in overtuiging. Niet alleen met woorden, maar met daden. Als kinderen van God. Als erfgenamen van het Koninkrijk.

De winnaar is bekend. Jezus heeft overwonnen. Maar Hij zoekt mensen die met Hem willen regeren. Die met Hem willen bouwen. Die met Hem willen lijden en met Hem willen opstaan.

Dus ik roep je op — sta op. Neem je plek in. Ook als het moeilijk is. Ook als het leidt tot lijden of onbegrip. Want er is niets groters dan te leven als kind van God, gevoed door Zijn Geest, in het midden van Zijn grote opdracht.

En daarom wil ik je vragen om letterlijk op te staan — als teken van je verlangen.

12. Gebed om vervulling met de Geest

Laten we samen bidden.

Heer, kom met Uw Geest. Vul ons, Uw zonen en dochters. Laat ons niet leven vanuit angst, maar vanuit identiteit. Niet als slaven, maar als erfgenamen.

Kom, Heilige Geest. Blaas opnieuw door Uw kerk. Open onze ogen voor wat U aan het doen bent — in de hemel, op aarde, in ons hart.

Heer, wij bidden U: laat ons Uw wijsheid bekend maken aan de wereld, aan de machten in de hemelssferen, aan iedereen die leeft zonder hoop. Laat ons als Uw familie leven. Laat ons als Uw kinderen spreken, getuigen, liefhebben, bidden, dienen.

In een wereld die kapot gaat aan haat en verdeeldheid, bidden wij: kom met Uw vrede.
In een wereld waar mensen elkaar naar het leven staan, bidden wij: kom met Uw liefde.
In een wereld vol gebrokenheid, bidden wij: kom met Uw herstel.

En wij weten dit, altijd: de winnaar is bekend. En Hij heet Jezus.

Amen.